

A Szabó Ervin emlékérem 1976. évi kitüntetettjei

BARNA ELEONÓRA

a Nagykátai Nagyközségi Járási Könyvtár igazgatója jó iskolában kezdte könyvtárosi pályafutását: az ötvenes években a Szőnyi László által irányított Borsod-Abaúj-Zemplén megyei könyvtárhálózat egyik járási könyvtárát vezette. Tizenöt éve áll a nagykátai járás könyvtárügyének irányítói posztján. Ez idő alatt számos kezdeményezésével tűnt ki, s közülük egy országos jelentőségre tett szert: a helyi és a járási szervek segítségével indított „Üttörők az olvasó népert” akcióról annak idején a járási pártbizottság első titkára számolt be a Könyvtáros hasábjain (1969/4. szám, 192—193. old.). A könyvtár azóta is különös figyelemmel foglalkozik a gyermekekkel, gyermekcsoportokkal, de a felnőtt lakossággal szintén

törődik: tervszerű és céltudatos munkája következtében évről évre növekszik a felnőtt olvasók száma az egész területen. Az intézmény propagandatevékenysége igen jó; Barna Eleonóra személyesen irányítja az író-olvasó találkozók, az irodalmi vetélkedők lebonyolítását, a mezőgaz-

dasági könyvhónap és más akciók megszervezését. A különféle társadalmi szervezetekkel és társintézményekkel együttműködve a széles körű és színvonalas közművelődési tevékenység bázisává fejlesztette a könyvtárat. A nagyközségi és a községi tanácsokkal, valamint a pártszervezetekkel kitűnő kapcsolatokat épített ki; ezek megbecsülik a könyvtárakat, aminek következményeként a nehézségek ellenére is sikerül évről évre kisebb-nagyobb mértékben javítani a könyvtárak — például a központi könyvtár — helyzetét.

DÉNES ISTVÁNNÉ

több mint negyedszázada dolgozik kulturális területen, a Textilipari Dolgozók Szakszervezetének Központi Könyvtárát pedig 1960 óta

vezeti. Irányításával a „textiles” hálózat kiépült, és ma már országosan az egyik legszervezettebb szakszervezeti hálózatként tartják számon. Eredményei közé tartozik sok könyvtár korszerűsítése, esztétikus belső kialakítása és az új központi könyvtár építésének megkezdése Észak-Budán, a textilipar egyik fellegrárában. Évek óta szervezi a hálózat főhivatású és társadalmi munkás könyvtárosainak képzését, továbbképzését. Irányításával sokrétű propagandatevékenység folyik, amelynek következményei az olvasómozgalom nagy sikerei: A budapesti textiles üzemek dolgozóinak 40 százaléka beiratkozott olvasó, és az olvasók táborában 57,8 százalék a munkások, 45,5 százalék a fiatalok, 39,5 százalék pedig a szocialistabrigád-tagok aránya. Fő feladatának tartja, hogy a könyvtárak a közművelődéspolitikai célkitűzések megvalósítását mind hathatósabban segítsék, s munkájukban a hatókör bővülésére való törekvés együtt járjon az olvasók izlésének fejlesztésével. Mindez abban is kifejeződik, hogy bővülnek a könyvtárak és a szocialista brigádok kapcsolatai, s például abban is, hogy a hálózat könyvtárai az elmúlt évben 108 irodalmi délutánt, író-olvasó találkozót rendeztek. A könyvtárak

irányítását a körzeti könyvtárak révén színvonalasan végzi; a vidéki könyvtárak munkájának fejlesztéséhez pedig célvizsgálatokkal és az SZMT könyvtárakkal jól kiépített együttműködés eredményeivel járul hozzá.

**DR. GOMBA
SZABOLCSNÉ
DR. LÁBOS OLGA**

a debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetem Könyvtárának osztályvezetője 1958-ban friss magyar-történelem szakos tanári diplomával lépett az egyetem szolgálatába, s 1962-ben került át könyvtárosi munkaterületre. Közvetlen feladata a könyvtár gyűjteményi osztályának vezetése, de eredményes munkát végez

a Kémiai szakkönyvtár irányítása és az intézmény könyvtörténeti programjának keretében folyó munkálatok vezetése terén is. Tudományos tevékenységében egységet alkot a könyvtári gyakorlat elméleti kutatása és az irodalomtörténet művelése: tagja a Magyar Tudományos Akadémia reneszánsz- és barokk-kutató munkaközösségének is. Elismerést kiváltó publikációi szintén ilyen kettős érdeklődésről tanúskodnak; közülük néhányat érdemes cím szerint is megemlíteni: Helyzetkép a tanszéki könyvtárakról (1964); Állományhasználati elemzés (1966);

Könyvtári munkakörök jegyzéke (1968 — Csűry Istvánnal); A debreceni KLTE Könyvtárának munkaerőmérlege (1972 — Csűry Istvánnal közösen készített kézíratos oktatási jelentés); Kecskeméti Alexis János világ- és történelem-szemlélete; politikai fel fogása (1973); Kecskeméti Alexis János prédikációs könyvének bevezető tanulmánya (1974. Akad. Kiadó. — Régi Magyar Próza Emlékek 3.); A „négy birodalom” elméletének utókorához (1975); Megjegyzések Milotai Nyilas István Agendájához. Kolozsvár 1621. (Sajtó alatt.)

Dr. Gomba Szabolcsné megbecsült munkása a magyar könyvtári közéletnek is. Szakértő közreműködését rendszeresen igénybe veszik az országos jellegű döntéselőkészítő munkálatokhoz. A megye könyvtáros közéletében szintén fontos szerepet vállalt: Egyike volt azoknak, akik 1968-ban a könyvtárosegyesület helyi szervezetének létrehozását kezdeményezték, s azóta is igen tevékeny titkára az MKE jól működő Hajdú-Bihar megyei szervezetének.

DR. GYÖRE PÁL

a Kohó- és Gépipari Minisztérium Tudományos Tájékoztató Intézetének szaktanácsadója hosszú ideje dolgozik a szakkönyvtárrügy és a tudományos

műszaki tájékoztatásügy területén. Pályáját műszaki könyvtárosként kezdte, e téren szerzett tapasztalatait és magas fokú képzettségét jelenlegi, az információs területen kifejtett tudományos és gyakorlati tevékenységében is kamatoztatja. Munkájával nagymértékben hozzájárult a munkások szakirodalmi ellátásának megjavításához, a vállalati szakkönyvtárak információs tevékenységének kifejlesztéséhez. Kiemelkedően jó munkát végzett a KGM Tudományos Tájékoztató Intézet által készített hosszú távú fejlesztési koncepció összeállításában. Ez a tervezet különös figyelmet fordít a műszaki könyvtárak és dokumentumtárak jövőjére. Győre Pál teljesebb emberi portréjához az is hozzátartozik, hogy a szakterület legolvasottabb, legképzettebb képviselői közé számítják, aki az olvasottakat, szerzett információit mindig alkotó szintézisbe tudja hozni: szerteágazó ismeretei nemcsak szűkebb szakágát érintik, hanem az egész könyvtárügyre kiterjed érdeklődési és tudásköre, beleértve például a közművelődési könyvtárakat foglalkoztató kérdéseket is. Rendszeresen résztvesz a szakember-utánpótlás nevelésében, az ifjú könyvtárosok vizsgáztatásában, minősítésében. Munkáját mind a szakma, mind szűkebb szakterületének vezetői megbecsülik: Már 1955-ben „Kiváló könyvtáros” címet kapott, 1959-ben „A Szocialista kultúráért” kitüntetést érdemelte ki, 1971-ben „Kiváló dolgozó”, 1972-ben pedig „A gépipar kiváló dolgozója” lett.

DR. LÁZÁR PÉTER

az Országos Műszaki Könyvtár és Dokumentációs Központ főigazgatója a felszabadulás utáni könyvtárügyben, illetve dokumentációs szakterületen működő első nemzedék

egyik legismertebb, legképzettebb, kiemelkedő egyénisége. Noha főhivatása szerint viszonylag későn lépett a könyvtárosok sorába — 1959-től 1961-ig a Könyvtártudományi és Módszertani Központ osztályvezetője volt, s 1964-től kezdve tevékenykedik mai beosztásában —, könyvtárügyünk már a szocialista magyar könyvtárügy kialakulásának első éveitől kezdve igénybe vette nagy szakértelmét és közreműködési készségét, s akkor is számított munkásságára, amikor főállása még más területeken, különféle ipari tervezési, szervezési, kutatási munkahelyeken volt. Eze-

ken a helyeken és beosztásokban alapozta meg és fejlesztette tovább az ipari termelés és a tudományos kutatás szakirodalmi ellátásának megszervezésére vonatkozó elképzeléseit, amelyeket országos hatókörű intézményének élén meg is valósított.

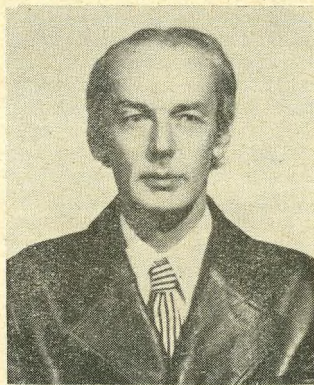
Hazánk könyvtárügyének és tudományos műszaki tájékoztatásügyének, e területek szakembereinek hírnevét külföldön is öregbítette és öregbíti, valóságosan „nagykövete” szakmáknak. Munkáját szívesen vették igénybe a nemzetközi szervezetek: 1964–65-ben fél évet töltött Indiában az UNESCO tájékoztatási szakértőjeként, 1968-tól 1973-ig pedig az ENSZ e fontos szervezetében tel-

jesített szolgálatot Párizsban, s itt is közmegebecsülést és komoly szakmai tekintélyt vívott ki magának. Más nemzetközi szervezetekben szintén sikeresen képviseli hazánkat, itthon pedig számos szakmai, tudományos egyesületnek vezetői tagjaként fejt ki elismerésre méltó társadalmi tevékenységet.

PAPP ATTILA

a Kazincbarcikai Városi Könyvtár igazgatója megalkalulásától kezdve irányítója a szocialista városi könyvtárának, amelyet a megszállottak nemes buzgalomával és szívósságával, végtelenül sok aprómunkával fejlesztett ki magas színvonalú szolgáltató intézménnyé, a kulturális élet fontos bázisává. Nemcsak a könyvtárosok ismerik szerinte az országban, hanem szinte mindenki, aki a városban megfordult és kultúrájával valamilyen kapcsolatba került.

A könyvtárat már akkor sem lehetett elkerülni, amikor még a frissen lakolt város egyik házában, lakásban működött, azóta pedig még kevésbé, amióta az intézmény új otthont kapott. A könyvtár szolgáltató készsége és képessége országosan kiemelkedő: állományával és szolgáltatásainak változatosságával a város minden lakóját ki tudja elégíteni. Műszaki részlege hasznosan egészíti ki a vá-

rosban működő szakkönyvtárak állományát, és a mérnökök, szakmunkások, újtók munkáját is képes segíteni. Helyismereti gyűjteménye az általános könyvtári helyzet ismeretében egyedülállónak mondható,

a város történetére, életére vonatkozó ismeretek pótlhatatlan forrása.

Papp Attila kiemelkedő munkát végzett a munkások olvasóvá nevelésében is: rendkívül sok munkásolvastól nevel az igényesebb ol-

vasásra. Ennek elismerését „Az olvasó munkásért” pályázaton elért első helyezése bizonyítja.

A kazincbarcikai könyvtár s vezetője, Papp Attila munkájával a Könyvtáros is többször foglalkozott.

Kiváló népművelők

SIPTER GÉZÁNE ANNUS OLGA

a Szekszárdi Megyei Könyvtár tudományos főmunkatársa a szocialista magyar könyvtárügy első korszakának, az ún. „hőskor”-nak egyik legszorgalmasabb, legderekbabb munkása. Falusi könyvtárosként kezdte, majd 1951-től a Szekszói Körzeti Könyvtárban dolgozott, ahonnan jó munkájáért rövidesen a Népkönyvtári Központba helyezték. Itt a megyei és a járási könyvtárak megszervezésében, majd állományuk rendezésében vett részt. 1956-ban került jelenlegi munkahelyére, ahol a Tolna megyei könyvtári helytörténeti és helyismereti kutatás megalapozásával, a gyűjtő-, illetve a feltáró munka tudományos színvonalú művelésével szerzett kiemelkedő érdemeket. Több értékes tanulmánya és bibliográfiája jelent meg: az 1975-ben kiadott „Korok és emberek” című Tolna megyei életrajzi

lexikonja pedig mint a műfaj első sikeres közművelődési könyvtári terméke országos feltűnést keltett és nagy elismerést aratott. (Ld. a Könyvtáros 1975. évi 6. számát.)

PORDÁN MIKLÓSNÉ

az Ugodi Körzeti Könyvtár vezetője több mint tizenhárom éve könyvtáros a nem egészen kétezer lakosú Veszprém megyei községben, amely a hatvanas évek közepén azzal tette ismertté nevét, hogy a kistelepülé-

léka könyvtári olvasóvá vált. Példamutató a könyvtár társadalmi és kulturális kapcsolatrendszere is: Pordán Miklósné tizenhárom éve tanácsstag, tagja a Hazafias Népfront helyi bizottságának, valamint a körzeti művelődési ház társadalmi vezetőségének; igen tevékenyen közreműködik a művelődési ház rendezvényeinek szervezésében és döntő érdemeket szerzett a korszerű iskolai könyvtár létrehozásában is.

OROSZ BERTALANNÉ

az Egri Megyei Könyvtár igazgatója, a hatvanas évek elején pályakezdő könyvtárosnemdzedék legtehetségesebb, legtöbbet ígérő tagjai közé tartozik. Pályáját 1963-ban kezdte a népművelésben, majd a Heves megyei Tanács művelődési osztályán volt főelőadó, s 1974-ben lett a megyei könyvtárhálózat irányítója. Már mint könyvtárügyi előadót számon tartotta a könyvtáros közvélemény, és

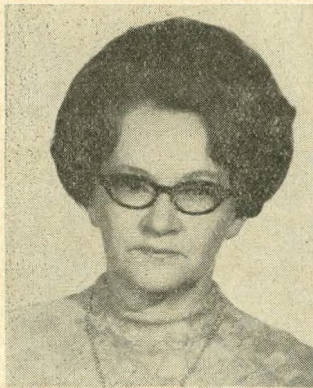

sek könyvtári ellátásának megoldását célzó egyik kísérlet eredményes végrehajtására vállalkozott. A körzeti könyvtár irányítása alatt álló kiskönyvtárak működési feltételeit sikerült lényegesen megjavítani, a szolgáltatások körét kiegészítenie és színvonalukat emelni, aminek következtében az olvasómozgalom jelentősen fellendült, a lakosság 27,7 száza-

a könyvtárpolitikai irányítás is gyakran kérte ki és szívesen hallgatta meg elméletileg jól megalapozott és a gyakorlati tapasztalatokból leszűrt, ezek által hitelesített véleményét. Még ma is sokan emlékeznek a III. országos könyvtárügyi konferencián a kulturális irányítás felelősségéről és a felelősségvállalás rangjáról elmondott felszólalására. Könyvtárigazgatói beosztása mellett ő a megye könyvtárügyének vezető szakfelügyelője is: az ebben a feladatkörében végzett színvonalas tevékenységéről alapos és gondolatgazdag helyzetjelentések tanúskodnak, mint például a Könyvtáros tavalyi negyedik számában megjelent, Gyöngyös könyvtárügyével foglalkozó írása. Orosz Bertalanné az Országos Könyvtárügyi és Dokumentációs Tanács munkájában szintén igen tevékenyen vesz részt.

ERDŐDY FERENCNÉ CSATH ZSUZSA

a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár 27. sz. kerületi könyvtárának vezetője a Könyvtáros jóvoltából már ismerőse a pályatársaknak. Nem véletlen ugyanis, hogy a hosszú idő óta csendben, szerényen, nagyobb hírverés nélkül is áldozatos munkát végző könyvtároso-

kat bemutató új sorozatunk, a „Könyvtáros sor-sok — könyvtáros pályák” első portréja éppen róla szól (ld. Simányi József írását a lap júniusi számában). Az ő egész, csaknem harmincéves elkötelezett munkálkodása arra példa, hogy a kedvezőtlen körülmények ellenére is kiemelkedő eredményeket lehet elérni az olvasómozgalomban, ha a könyvtári szolgálat tisztessége lép mindennap sorompóba a mostoha viszonyok ellen. Erdődy Ferencné vezetői erényei közé tartozik a kerületben működő fiókkönyvtárak jól szervezett irányítása, a könyvtári tevékenység beépítése a munkáskörület — Pesterzsébet — művelődési életébe és kitűnő kapcsolatok kiépítése a társintézményekkel. Szívesen végzett társadalmi munkája nemcsak a kerület számára hasznos, hanem gyümölcsözik a hálozat tevékenységében is.